

տարաբնույթի մը կարգադրեցաւ, որով
վեհափառ Ինքնակալին բարեխնամ կա-
ռավարութիւնը կը ծանուցանէ, թէ այ-
սուհետեւ տեղութեան ամեն ազգի հը-
պատակները ղեկավարական ծառայու-
թեան եւ պաշտօնի պիտի ընդունին ա-
ռանց կրօնի խտրութեան:

Այս կարեւոր յայտարարութեան
օրինակը դալ շարժում կը հրատարակե-
ր լրագրոյս մէջ:

ԱՐՏԱԳԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՂԱՂԱՆ: Ինչպէս որ նախնիք
թուով ծանուցինք, զազգեցեալ կայսրն
ու կայսրուհին ամայ 10/22 ին փարիզ
հասան: Ա. Կարօլին կայսրը Լոնտոն
բայէն մեկնելէն առաջ պատուոյ Լէզե-
նի մեծ խաչանշանը տուաւ Քամպրի-
ճի դուքսին: Երկու օր առաջ ալ Ա.
Ալքիթրիս թագուհին Ժառութիւնի
կարգին մեծ պատուանշանը նուիրեց Կա-
րօլին կայսրին:

Լոնտոնի բնակիչները քաղաքապետ
լորտին պալատին մէջ փառաւոր հացիե-
րոյ մը բրին Ա. Կարօլին կայսրն ու
կայսրուհին, եւ Անգղիոյ բոլոր զինա-
ւոր քաղաքներէն շնորհաւորութեան ու
ղերձներ եկան Ա. հիւրերուն:

Փարիզի լրագրիւնները Կարօլին
կայսրը Երեւելը դարձ պիտաւորութիւն
նը կը հաստատեն: Ոմանք լատ. մայիս
5 ին ոմանք ալ 10 ին ճամբայ պիտի ել-
լէ կրնան:

Քաղաքի լրագրիւնները լուր կու-
տայ, թէ կայսրն ճամբու կարասիները
ու թը մեծ անտուիններու մէջ զբաղ-
ւի 10/22 ին փարիզէն երկաթուղով
Մարսիլիա խրկուի: Եւսոյ հետ նա-
եւ բազմաթիւ գործակալներ խրկուի
են, որոնց պաշտօնը պիտի ըլլայ՝ կայսր
ճանապարհորդութեան ժամանակը վրան
(չաորը) կանգնել, մէջ կահէն ու կա-
րասիները դնել, վերցնել, պահել, եւ ու-
րիշ պէտք եղած մանր մանր բաները հո-
ղալ:

Անգղիոյ լրագրիւնները կըսեն, թէ
Կարօլին կայսրը Լոնտոն եղած ժամա-
նակը լորտ Բալմորալէն լորտ Քլա-
րէնսոնին եւ ուրիշ քանի մը պաշտօն-
եաներու հետ ժողով ընելով, Գլորի-
ֆ

դաշնակից զօրաց հրամանատարութիւնը
իր վրան առնելու վրայօք երկար խօսակ-
ցիւրէ անոնց հետ, եւ ամեն պէտք եղա-
ծը կարգի դրեր է: Աս ժողովին ետեւ-
երորդ կայսրը Ալքիթրիս թագուհին
սենեակը մտնելէ, թագուհին անոր մօ-
տեցիր ու բերէ: Հիմա, վեհափառ տէր,
դուք դաշնակիցէ մը աւելի էք մեզի, ահա
մեր բանակն ալ ձեր հրամանատարու-
թեան տակը դրվեցաւ:

Անգղիոյ թագուհին փարիզ
երթալը՝ Կարօլին կայսրը Գլորիֆ
փարիզ դաշնակիցն հոգը պիտի ըլլայ կը-
սեն: Եւ կաւեյընին թէ թագուհին
փարիզ դաշնակիցն տեսնելը, Եւսոյի կայս-
րը եւ Սարտենիայի ու Պէլճիքայի թա-
գաւորներն ալ հոն պիտի գտնուին:

Ա. կայսրը հրաման ըրաւ, որ
հետեւեալ զօրաց ամեն մէկ դուքսերուն
(ալայ) վրայ 1000 ական հողէ բազ-
կացեալ մէկ մէկ վաշտ (թապուր) ալ
աւելնայ: Այս կերպով տեղութեան
արդէն պատրաստ ունեցած զօրքերուն
վրայ նոր 100 հազար մարդ ալ պիտի
աւելնայ:

Պուրբէշէն ուրբաթ օրը Ա. Պո-
լիս եկած հեռագրական լուր մը կը ծա-
նուցանէ, թէ ապրիլ 16/28 ին Կարօ-
լին կայսրը Փարիզի Երեւելէն անցած
ժամանակը Խալապի մը երկու տորձա-
նակ պարպրէ վրան, բայց բարեբաղդա-
բար կայսրը չէ զարնբը: Այս լուրը
զեւ պաշտօնական կերպով ստուգված
չէ:

ԻՏԱԼԻԱ: Ղեկավարէն լուր կու-
տան, թէ կառավարութեան պաշտօնեա-
ները հրաժարականին տուեր են: Թա-
գաւորը՝ Լա Մարմորա զօրապետին տե-
ղը փոխանորդաբար պատերազմի պաշ-
տօնեայ եղող Տիւրանտո զօրապետին
յանձնելէ նոր պաշտօնեաներ ընտրելու
գործը:

Մոյն քաղաքէն եկած նամակ-
ները լուր կուտան, թէ Քրէտ-
նով անգղիական շոգենաւ մը որ Սարտե-
նիայի զօրաց համար պաշար կը բերէ եղեր
Ա. Պոլիս, Սանթրուսթութուօզոյի առ-
ջեւ բռնկելէ մէջ պաշարներով պլլեր է:
Կաւաւտները կրցեր են փախչելով ա-

ղապի:

ՌՈՒՅԻՆ: Ինչպէս որ նախնիք
14 թուով լուր կուտան, թէ Ալքիթ-
րիս կայսրը իր դաշնակալութեան ան-
թիւր Սիպրի խրկուած կամ ուրիշ պա-
տիճներու տակ եղող յանցաւորաց պատ-
ժոյն քանակը մասին մէկը թիւեւ-
ցուցեր է, նոյնպէս տեղութեան պարտք
ունեցողներուն պարտքին քանակը
մէկը շնորհեր է:

Ռուսիոյ լրագրիւնները կը ծանու-
ցանեն, թէ Միխայիլ եւ Մեքլա կայս-
րորդի մեծ դուքսերը Ալեքսանդրով գա-
ցիր են:

ՊԵՐՍԻԱ: Թէպէտ որ
ըլ 11 թուով մայրաքաղաքիս Ժա-
ն-ին զբաղած նամակ մը հետեւեալ լու-
րերը կուտայ՝ Բիւլայի խանին ըրած ար-
շաւանքին, եւ անոր ձախող վախճանին
վրայ:

«Բիւլայի խանը Ռուսիոյ զորքու-
թեամբ եւ անոր ոսկիէն թեւադրեալ
30 հազարի չափ զօրք ոտք հանեց, եւ
բազմաթիւ թիւերէն զուլանք հետ
միարանելով, որդւոյն հետ պարսից հո-
ղը մտաւ Մէրվի ըսված ամուր քաղա-
քը պաշարելու» առանց պատերազմ հը-
րապարակելու: Քաղաքը ամեն կողմէն
պաշարվեցաւ, եւ թէպէտ մէջն սակա-
ւաթիւ զօրքերն ու բնակիչները աղէկ կը
պաշտպանէին, այսու ամենայնիւ երկար
դիմանալու կարող չէր: Երբոր յար-
ձակման պատրաստութիւնները կրկային,
Թիւրքմէն զուլանքէն մէկը մտածե-
լով, որ Պարսկաստանի հետ պատերազմ
ընելը Բիւլայի խանութեան համար խիստ
ֆեսաւար հետեւանք կրնար ունենալ,
միւս Թիւրքմէն զուլանքերուն հետ խօսք
մէկ ըրաւ, եւ յանկարծակի խանին վրայ
յարձակելով, զինքը, որդին, եւ անոնց
զինաւոր ծառաներն ու պաշտօնատար-
ները թուրէ անցուց: Երբոր խանին զօ-
քերը առանց զինու ֆեսաւին, ցիրուցան
եղան: Ան ժամանակը պարսից զօրքն ալ
առանց ետեւէն ինչալով՝ շատ մարդ ջար-
դեցին, երկու հազար հողի գերի բռնե-
ցին, եւ երկու հազար հինգ հարիւր ուղտ
եւ ուրիշ կենդանի ձեռք ձեռքին ամբաւ
կողովուտով:

Բիւլայի խանին, իր որդւոյն եւ զը-
խաւոր պաշտօնատարներուն զուլանքը
Թէհրան տարվեցան, եւ հոն հրապա-
րակը պիտի դրվին, բայց Անգղիոյ զեւ-
պանը չթողուց:

Հասը՝ Բիւլայի խանը սպաննող
Թիւրքմէնի զինաւորներուն մեծ պա-
տիւ եւ վարձատրութիւն ըրաւ:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային տնօրէնութեամբ Ամե-
նապատիւ Սրբազան Պատրիարքի փո-
խանորդ Սերասիոյ Գերապատիւ Տ.
Կարապետ Լաք եպիսկոպոսը ընկերու-
թեամբ շնորհակալ Պետրոս վարդապե-
տին անցեալ շաբթու Պրուսա դնաց
տեղւոյն մերաւնեայ աղքատաց եւ կարօ-
տեղաց ամենահարկաւոր նպատակներն ազ-
գին կողմէն մատակարարելու, եւ Պրու-
սայէն ուրիշ տեղ բնակութեան երթալ
ուղող կարօտեալներուն փոխադրութեան
միջոցները դիւրացնելու:

Ֆիլիպի Գերապատիւ Տ. Սար-
գիս Լաք եպիսկոպոսը անցեալ շաբթու
մայրաքաղաքս եկաւ եւ ազգային շոգե-

ւոր ժողովոյն անդամ անուանեցաւ:

Հարաւ օրը Չարազանի կայսե-
րական պալատը Բիւլայի հանդէս եղաւ
բարձրադասիւ Ալեքսանդրով մեծ եւ
պարքոս ընտրվելուն պատճառաւ:

Ա. Կարօլին Սուլթանին սենե-
կապետ Սէլէթ պէյը երկուշաբթի օրը
Ալեքսանդրով բարձրադասիւ Ալեքս-
անդրով Սէլէթ եպարքոս ընտրվելուն ար-
քունի հրովարտակը իրեն տանելու:

Փարիզի Օսմանեան նախորդ
դեսպան փեմափայլ Ալեքսանդրով փաշան
շաբթի օրը Մարսիլիայի շոգենաւով մայ-
րաքաղաքս հասաւ:

Մայրաքաղաքիս Անգղիական
դեսպան Ալեքսանդրով լորտ Սթրաթ-
ֆորտ Ռեպրէն շաբթի օրը մայրաքա-
ղաքս հասաւ Գլորիֆ իր ընտանեօքը:
Մոյն օրը կայսերական դիւանին թարգ-
ման Կուրէտտին պէյը Ռ. Դրան կող-
մէն դեսպանին յաջող դարձը շնորհաւո-
րելու գնաց:

Մարտի շրջանները նստող
զաղղական զօրաց մէկ մասը Գլորիֆ
կանգնելով, անցեալ շաբթու ընէ ի վեր
բազմաթիւ պատերազմական նաւեր եւ
կան զանոնք տանելու:

Ուրբաթ օրէն ի վեր Սարտե-
նիայի զօրքերը մայրաքաղաքս հասնիլ
սկսան բազմաթիւ անգղիական շոգենաւ-
ներով, եւ արդէն մեծ մասը երկուշաբ-
թի օրը Գլորիֆ դացին:

Սարտենիայի զօրաց հրամանա-
տար Լա Մարմորա զօրապետը շաբթի
օրը մայրաքաղաքս հասաւ Սարտենիա-
յի նաւախուժներն հրամանատար Սէլի-
ո ծովապետին հետ: Հետեւեալ օրը Լա
Մարմորա զօրապետը Սարտենիայի դես-
պան Պ. Թէքքօ սեպուհին հետ Ռ.
Դուռը գնաց, ու փեմափայլ Շէֆիք
փաշային Պուստ փաշային եւ Բիլա փա-
շային հետ տեսնուեցաւ: Երկուշաբթի
օրը Լա Մարմորա զօրապետը Սարտե-
նիայի զօրքերուն մէկ մասին հետ Գլ-
րով գնաց:

Մայրաքաղաքիս հեղինակաց
դեսպանը անցեալ շաբթու յայտարա-
րութիւն մը հրատարակեց, որով հե-
լենական հպատակներուն խափու կ'ար-
գիլէ վրային զէնք կրելը:

Երգըումէն եկած նամակները
լուր կուտան, թէ ապստամբ քիւրտե-
րուն առաջնորդ Իզդէտտին Շէր պէյը
Երգըում բերվել՝ Անգղիացեաց հեւա-
տոսին պալատը բանտարկվի է: Արափ
թէ խան Մահմուտին եւ Պէտէրհան
պէյին պէս մշտնջենաւոր կերպով Անա-
տոլուն պիտի աքսորվէ:

Պրուսայէն ապրիլ 23 թուով
զրված նամակ մը լուր կուտայ, թէ Քի-
շե տաղի մօտ Երիք Եպարս եւ Տէվի
Եպարս ըսված տեղերը երկու հազար
կանդակն չափ տեղ գետինը պատներ է
ու թը մասի բաժնրվելով, եւ մէկ մասը
չորս կամ հինգ կանդակն խորութեամբ
փար իջրէ, եւ առ ճիշդված տեղերուն
մէկ կողմէն մոխրագոյն ծծմբոտ ջուր ե-
լեր է:

Գետնաշարժը չէ դադարած, ամեն
օր քանի մը անգամ քիչ կամ շատ սաստ-
կութեամբ կ'ընցէ՝ գետինն տակէն ու
բոտման ձայններով:

Մայրաքաղաքիս մէջ ալ շարժը
զեւ չէ դադարած. ամեն օր քանի մը թե-
թեւ ցնդումներ կ'ընանք. հինգշաբթիէն
ուրբաթ լուսնալու գիշերը ժամը վեցին
միջոցները եւ երկուշաբթի գիշեր ժամը

ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Ուրեմն կը ցաւին կոր սասը վրայ, շատ ու-
րախ եմ. բայց է որ իս կը սիրեն կոր, շատ աղէկ
մի լար, մի լար, դուռն իս պիտի առնեն:
ԵՆԳԵՂԻՆԵ
Գնա՛ Տօրս հետ մէկ եղիր, օգնէ անոր, մէկ
տեղ մօրս խօսեցիր, աղաչեցիր, թախանձեցիր:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Այ, այ, առ միւս տարփածուդ նայէ եկեր
մեկ մտիկ կ'ընէ կոր:
ԵՆԳԵՂԻՆԵ
Այ, Ալ աղբիւրս գտնէ ես:
ՎԱԳԵՐԻՍ
Հիմակու լաւս, քիչ մը առաջ ինձի ը-
սածներդ, զիս հեռացունելու ջանքդ, նոտարը
որ տեսայ, վերջապէս ամեն բան կը հաստատեն
կոր քու մասնութիւնդ. բայց դուռն չես արժեք
որ քեզ յանդիմանելու չափ ես վշտանամ. ար-
համարհելու եւ լուրու միջոցը կ'ընարեմ: (Մե-
կէ ի մէկ յայնք Բոնդեղեւի) Ինձմէ ոչ բար-
կութիւն սպասէ եւ ոչ յանդիմանութիւն. ա-
պերախտ, անհաւատարմի, մատնիչ...
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Անուշ խօսքեր բաժնիդ ասոնք են:
ՎԱԳԵՐԻՍ
Երգար Լստուած:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Ինչու կը դանկատի կոր. բոն մը խոտա-
ցեր ես անոր:
ԵՆԳԵՂԻՆԵ
Ամենեւին Պ. Թիպոտուս: Միւղեմ ի-
մանալ պարտն, ինչ իրաւունքով եկեր դիս կը
թշնամանէ: Մարտիս լուր, ինչ բանի վրայ
յոյող հաստատելի էր: Ամենէն առաջ հայրս

կրնար Պ. Թիպոտուսին ճօն հարստութեանը
ու քու ունեցածիդ սակաւութեանը մէջ տեղը
վարանիլ:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ (մատուցեց ջրացալով)
Կայէ՛. կը տեսնէս կոր, անոր առաջարկած
ձեռքս. միայն առ հինգ մասս կ'արժէ զօրականի
մը ստորագրելը բոլոր դաշնակիցները:
ԵՆԳԵՂԻՆԵ
Ինձի որ հարցունես, պարտին դուրս
բնակութիւնը նախապատիւ կը համարիմ. քու
տխաւոր (սեվտալը) ծանրութենէդ որ բնաւ
չես թողուր:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Այ, հոգիւնդ ինչի մը պէս սիրահարեմ:
ԵՆԳԵՂԻՆԵ
Անոր դուրսբնակութիւնները աւելի սիր-
տիս կը շարժեն կոր, քան թէ քու յուսահատ
կերպարանքդ:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Ես լսեմ եմ թէ կնիկները վիշտ (տէրտ)
ունեցող մարդիկը չեն սիրեր. բայց ես կը մեղ-
քեմամ. գնա՛, գնա՛, զօրակցես, գնա՛ միտիւա-
րէ ինքզինդդ, ես քեզի ստակ փոխ կուտամ:
ՎԱԳԵՐԻՍ
Ինչ հրամայիր պարտն...
ԵՆԳԵՂԻՆԵ (զաւրեղութեամբ)
Պրուս պիտի բարեխառ, գնա՛ կ'աղաչեմ,
եւ բարեխառ մարդիկը չեմ սիրեր:
ԹԻՊՈՏՈՒՆ
Ես ալ անանկ: Երթա՛մ հօրք բով. (հա-
մայ մէկ Ենգեղեմէն): Հեռացուր քեզմէ առ մար-
դը. ծամբայ տուր երթայ ու եկո՛ր իս գտի:
ՄԱՅԵՆԵՆ ԶԵՄԵՆԵՆ ԵՂՈՎ

չորսին միջոցները բաւական սատարիկ ջրն-
ցեց :

— Արքունի վառարարեալ Մեծա-
պատիւ Տառնան Պօղոս ամիրան՝ երկու-
շարքի օրը Մարտիկայի շոգնաւով
Պաղղլիս գնաց իր ընտանեաց մէկ մասին
հետ :

— Բարձրապատիւ Մէհմէտ Ալի
փաշան երեքշարքի իրիկուն Կ. Պօլիս
հասաւ :

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Թէֆլիզ պէյը Թափահանի տնօրէն
անուանեցաւ :

Նաբօլէոն կայսեր անձին դէմ եղած
սպանութեան փորձը ետքէն եկած լու-
րերով ստուգվեցաւ :

Միջին պաշտօնական լրագիրն իր
ապրիլ 29 թուոյն մէջ հետեւեալ կեր-
պով կը պատմէ այս դէպքը :

“Երէկ Կայսրը Պ. Նէյ տը լա
Մօքօփաւե Գ. Վ. արապուէկ անունով իր
երկու հրամանատար սպայներուն հետ
ժամը տասնին միջոցները Եղիւսեան դա-
րասար կը պտտէր՝ Եթօպի զբան մօտ :
Եղիկ հաղթած մարդ մը մօտեցաւ ու
քանի մը քայլաչափ հեռուէն ատրճա-
նակ մը պարպեց Նորին վեհափառու-
թեան վրայ :

Կայսրը զգարնվեցաւ, եւ կանոնա-
ւոր քայլաճիւղով իր ճամբան շարունա-
կեց դէպի Պաղղլիս ծառաստանը՝ կայս-
րու հինքն քով համեւելու համար : Ոճրա-
գործը՝ որ Եսալայի մըն է, անմիջապէս
բռնկվեցաւ եւ արգարութեան ձեռքը
յանձնրվեցաւ :

Նոյն Միջին պաշտօնական լրագիրն մէջ հրա-
տարակված կայսերական հրովարտակ մը՝
Փարիզի արուեստահանգէսին բացվելը
լատ. մայիս 15ին կը թողու : Եւ որով-
հետեւ կայսրն ու կայսրուհին աս հան-
դէսին ներկայ պիտի գտնուին, ասկէց կը
հասկնային, որ Երեւելը զայրու դիտաւո-
րութիւններն ետ մնացած է : Եսոր հաս-
տատութիւն կուտայ նաեւ Մարտիկայի
Սեֆօն լրագիրն ապրիլ 18/30 թուով
տուած հետեւեալ լուրը :

“Երեւելան առջի օրը Փարիզէն հը-
րաման գալով, Վ. կայսեր ճամբու վե-
րաբերեալ կարամները՝ որ շոգնաւները
զրկել էին, դուրս հանվեցան :

Նաղդիոյ տէրութիւնը Հիւսիսային
Եմերիկայի մէջ ունեցած գաղթական-
ներէն զօրք կը ժողվէ :

Եւստրիոյ կառավարութիւնն ալ 80
հազար նոր զօրք ժողվելու որոշումը
ըրաւ :

Գերմանական լրագիրները լուր կու-
տան, թէ Ռուսիոյ կայսրն ու կայսրու-
հին Բրուսիոյ թագաւորին ու թագուհի-
ւոյն հետ պիտի տեսնուին Սիլեզիայի
Պրէսլավ քաղաքին մէջ :

Բեղրադուրէն եկած լուրերը՝ պաշ-
տօնական կերպով սուտ կը հանեն Սէն-
չիքով իշխանին մեռնելուն համարը :
Կայսրը, կրտսեր, կը յուսայ որ իշխանը
առողջանալով ասկէց ետքն ալ իրեն կը
ծառայէ նոյն եռանդովը, բարձր յաջո-
ղակութեամբը եւ տէրութեան քաղա-
քական ու զինուորական գործերուն մէջ
փոքր մասնակցութեամբը որոնց այնչափապա-
ցոյցներ տուած է :

Նաղդիոյ կառավարութիւնն ալ ա-
սոր փոխարէն՝ Բեղրադուրէն դաւադր,
Գուրլանտայի, Լիվիկայի եւ Լաթու-
նիայի նահանգները պատերազմական վե-
հակի մէջ հրատարակեց :

Ուստիոյ կառավարութիւնն ալ ա-
սոր փոխարէն՝ Բեղրադուրէն դաւադր,
Գուրլանտայի, Լիվիկայի եւ Լաթու-
նիայի նահանգները պատերազմական վե-
հակի մէջ հրատարակեց :

Վիեննայէն եկած լուրերը կը ծա-
նուցանեն, թէ ապրիլ 14/26 ինտանտ-
րներորդ դեսպանական ժողովը եղեր
է, որուն մէջ Ռուսիոյ լրագոր դեսպան-
ները առաջարկութիւններ են, թէ Սեւ
ծովը բոլորովին զոյգվէ թէ Ռուսիոյ, թէ
Տաճկաստանի եւ թէ ուրիշ եւրոպական
տէրութեանց պատերազմական նաւե-
րուն : Եսա առաջարկութիւնը կրտսեր
կաղաղութեան հաստատութիւնն բաւա-
կան երաշխաւորութիւն մը համարվել է,
հետեւաբար հաշտութեան յոյսերը նո-
րէն արծարծել սկսան :

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԵՏԵՆԵՆ

ՀԱՆԳԻՍՏԱՐԱՆ ՈՒՂԱՓՈԹՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՅՈՑ ԵՎԵՂԵՑԻՈՑ

Յօրինել է Գ. Երազմարտի Տ. Մատթէոս
Սրբադան Աբր. Եպիսկոպոսն նախորդ պատրիար-
քէ Կ. Պօլսոյ :

Բնագրական շտապարկութիւն Հայաստան-
եայց եկեղեցւոյ ուղղափառութեանը՝ բնագրեմ
ամենայն հակառակորդաց եւ մասնաւորապէս
1852ին Վ. Երեւելի Մ. Երեւելի ամենայն
երած հայերէն մօլորական պարսաւազբէն, որ
Հայոց եկեղեցին կը նախատէ իրեն հերձու-
ծող եւ հերետիկոս :

Գերապատիւ հեղինակը իւր ամեն խօսքերն
ու յառաջ բերած ապացոյցները Ս. գործը եւ սրբ-
բազան վարդապետաց վկայութիւններով հաւ-
տատած ըլլալով, կը յուսանք որ իր նպատակին
հասած է : Եսոր համար փափաքել է՝ որ ամեն
ճշմարտաբար եւ բարեպաշտ հայազգի այս երեւե-
լի գործը ուշադրութեամբ կարգայ եւ մէջէ ճը-
մարտութիւնները լաւ միտքը առնէ, որոնք բարձ-
րատիճան եկեղեցականի մը գրէն երած ըլլա-
լով մեծ ազդեցութիւն ունին :

Եսա գրեցը կը ծախել Կ. Պօլսո Մուս-
թաֆա փաշա խանը Արապեան երեց եղբայր տը-
պագրատունը, ուր ի յոյս ընծայված է մարդը եւ
գեղեցիկ տպագրութեամբ :

ԱՌԵՏԻՏԵՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 27 ԱՊՐԻԼ
Մանիֆէստութեան գերեզմ թղթագրամ
հարկերն 2 քրօնթոյով

Թեւ-լիւնայի վերաբերեալ :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
2 ուսուց	17	Սերբա	15 . 16
" "	20	" "	17 . 18
կէսնոց	"	Ստաւապար	18 . 19
" "	"	" "	22 . 23
6 ուսուց	"	" "	27 . 29
2 զրայ	"	" "	37 . 38
կէսնոց	"	Մէհմէտ	26 . 27
6 ուսուց	"	" "	35 . 36
2 "	24	Չափալը	24 . 25
կէսնոց	"	" "	27 . 28
5 ուսուց	"	" "	28 . 29
2 ուսուց	"	" "	28 . 29
կէսնոց	"	" "	31 . 32
6 ուսուց	"	" "	36 . 37
կէսնոց	"	Սարաբիլա	68 . 72
6 ուսուց	"	" "	78 . 82

Արեւելեան վերաբերեալ		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
2 ուսուց	24	3 Թ. մարբա	19 . 20
" "	"	5 " "	33 . 34
" "	"	6 " "	40 . 41
" "	"	7 հաստ եւնեղ	43 . 45
" "	"	" ծանր մահաւոր	60 . 62
5 "	36	6 1/2 ամբիւրան	44 . 45
" "	"	8 " "	52 . 53
" "	"	9 " "	60 . 62

" "	9 1/4	" զերեւել	68 . 70
6 "	"	11 " "	74 . 75
" "	"	12 " "	81 . 82
7 "	29	" " "	75 . 76
2 զրայ	"	13 " "	88 . 90
3 "	"	16 " "	104 . 20
6 ուսուց	37	5 1/2 քառեհ	44 . 45
" "	"	6 " "	47 . 48
կէսնոց	36	11 Թ. Երեւել	82 . 83
2 ուսուց	24	6 Թ. մարբա	44 . 45
5 "	36	9 ամբիւրան	75 . 80
2 "	37	5 Խամ մամիլ	44 . 45
կէսնոց	"	6 1/2 " "	55 . 56

Խաւարի վերաբերեալ :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
5 ուսուց	12	Բաթիլիթա	28 . 30
" "	"	" ծանր	35 . 40
2 զրայ	24	" չեֆտե միջակ	52 . 53
6 ուսուց	"	Պաղէ թէք	31 . 32
" "	"	" Խամ	28 . 30
" "	"	" չեֆտե	55 . 60
" "	"	" սեւ	73 . 75
" "	"	" կարմիր	78 . 80
կէսնոց	38	Քարեթ միջակ	55 . 58
" "	"	Խաւար	65 . 70
6 ուսուց	"	" "	90 . 95
կէսնոց	40	Մատարբօլ	45 . 50
" "	"	" ծանր	75 . 80
5 ուսուց	"	" "	80 . 90
6 "	"	" "	100 . 105
կէսնոց	37	" ներկրված	54 . 55
2 ուսուց	24	Հօրատա	25 . 27
Կանգունաց տիւրի ճերմակ եւստան փոյ		90 . 100	
" Էսմէր		2 . 3	
2 ուսուց	24	Սպիւնաթօ միջակ	36 . 40
24 Կիւնէլ Տիւրի	Եւստան Կիւնէլ		95 . 100
27 "	"	" "	2 . 3
6 ուսուց	քառեֆ	" "	3 . 10 . 3 . 30
" "	Եսթապրըք	" "	4 . 4 . 10
Կանգունաց փերէ		4 . 20 . 5	
2 ուս. նեղ	Սօֆ	սօրթիթօ բամպ	95 . 100
6 "	"	" "	140 . 145
" "	"	Շալի	115 . 120
" "	"	Փերմայիլ	155 . 180

Հասարակ մանք :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
10 լիպար	նմօ	6—12 բրիմօ	օխան 15
" "	"	8—14 " "	15
" "	"	12—20 " "	16
" "	"	16—24 " "	17
" "	"	20—30 " "	18
Խաւարըն օխան 60 փարպէն միջակ 2 զու- ւուշ տարբերութիւն կրնէ ըստ ժամանակին :			
Հասարակ մանքին էքսթրա ըստ տե- ստիւր շտա կուզիլ ու օխանի միջակ 3 զուուշ տարբերութիւն կրնէ հասարակին :			

2 Կիւնէլ վերաբերեալ :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
7 ուս.	28	Թուրքիւնտու պատմա	31 . 32
" "	"	լուծիվերտ	45 . 46
" "	"	Թէլայի	48 . 50
" "	"	պէտէլի Խաւ	80 . 82
" "	"	էրեֆի	35 . 36
" "	22	ալոււնալ պատմա շարը	107 . 108
" "	"	աւեմ	116 . 117

Տօնօնայի վերաբերեալ :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
2 ուս.	10	պատմա ֆերմայիլ	13
" "	"	զանազան լալիս	15 . 18
" "	"	կարմիր շաղարմած	27 . 30
" "	"	վերվէշ	27 . 28
" "	12	շակցու	18 . 20
" "	10	սարաբիլ միջակ	22 . 23
" "	"	տուզինա լալիվերա Մէհմէտ	13
2 զրայ	"	Երեւել շարիթ	40 . 42
2 1/2 "	"	" "	60 . 62
2 "	"	Վերթիլիս	64 . 65
2 1/2 "	"	Բեօնիլիլ	77 . 78

Վիեննայի ու Չախիցի վերաբերեալ :		Գ. Բ.	
Լայն+	Երաւ		
10 քաւթ	լիլի Եւստան Գլորիա	բարօ 5,	5, 10
9 "	" "	" "	4, 10, 4, 15
" "	հաստ	" "	3, 35, 4,
8 "	" "	" "	3, 15, 3, 20
Թուրքիլի մէջ եղածները 5 էն միջակ տարբ- կարտ տարբերութիւն կրնէ հատին :			
14 քաւթ	ալ շարիթ	հատ 21	22
15 "	" "	" "	22 . 23
7 "	Եւստան ճանֆէս կանգուն	11, 20 . 12	
" "	Եւթլիլ	" "	12 . 12, 10
2 2	Կիւնէլ շարիթ	" "	44 . 45

" Խալէշարայի	" "	42 . 43
" Սարաբիլի	" "	30 . 32

Համարներու աղագաւ քիչ մը առեւ-
տունները անուշցած են, ու զիններն ալ շտա-
վելու մեծ յոյս կայ թէ որ Նաղդիոյն եկած
սպանները քիչ մը ուշանան, ինչպէս հիմայ :

ԱՐՄՏԻՔ		Գ. Բ.	
Յօրեն Անտաթիլի կարծր զրեւր	43.	46	
" Բուժիլի	" "	42.	43
" Խալիլի	" "	"	
" Կալայի	" "	40	
" Բուժիլի կալուղ	" "	37,	39
" Անտաթիլի	" "	"	

Եւթլիլայի կալայի	" "	"	
" Խալիլի	" "	"	
" Անտաթիլի	" "	"	

Գալիլի Բուժիլի	" "	20.	22
Կալուա	" "	"	
Սուսամ	հօսան	3	
Եւթլիլ Բալիլի	" "	2, 35	
" Գալիլի	" "	2, 20	
" Անտաթիլի	" "	2, 10	
Բալիլի Բալիլի	" "	3, 20	
" Բուժիլի Գիլիլի	" "	3, 20	

Վ. Կալուա անուշցած մէջ կայ ընդամենը 150,000
զրիւ յորեն եւ 100,000 զրիւ հարի :

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ (ԳԵՄՊԻՕ) ԳԻՆԵՐԸ
ԹՂԵՐԱՐԵՄՈՎ ԱՌԵՆՑ ՍԳՐԵԹՈՑԻ
28 ԱՊՐԻԼ

Լ. Կալուա 31 օր պոյմանաժամ		Գ. Բ.	
" 3 ամիս	" "	141-142	
Փարիլ	" "	224	
Մարիլի	" "	223-224	
Եւթլիլ	" "	"	
Վ. Կալուա	" "	460	
Բալիլի	" "	461-462	
Լ. Կալուա	" "	"	
Դ. Կալուա	" "	"	
Օտալա	" "	"	

ԳԻՆԵՐԸ ԱՐԺՈՂԱԹԻՒՆԸ ԹՂԵՐԱՐԵՄՈՎ
27 ԱՊՐԻԼ

Օտանեան լիւրա Մէհմէտի	130	10
Եւթլիլի լիւրա	142	
Գալիլի 20 ֆրանցիոյ սակի	113	
Ռուսի Բոլ խմբիկալ	115	20
Եւթլիլի զրեւրիլ	67	
" Մալա	65	
Մէհմէտ 20նոց սակի	26	
" արձաթ	25	25
Հինգ ֆրանցիոյ արձաթ	28	
Գալիլի 22	15	
Բալիլի 32		
Բալիլի 30		
Սօֆօրի	196	
Մալա 109		
Հինգնոց, քսաննոց, հաղարի	205	

ԾԱՆՈԹՈՒՄՆ

Ա. Եւթլիլի շախմատի քիչ մը հիշատակ-
նէ օրերը, Տարեկան քիչ մը հիշատակ 120 զուուշ-
վէցանեայ 65 զուուշ : Ո՛վ որ ուզէ ինչ պար-
բէր-էլ, Կ. Պօլսո 2 Կիւնէլ խան լրագրոյ քառե-
նեայ :

Իւթլիլ Արեւելեան Մարիլի աղային քառա-
նեայ Տ. Գալիլի Կալուա Կալուա ա-

ղային քառա-նեայ :
Եւթլիլի (Կալուա)՝ Գալիլի Կալուա
Յօրենի աղային ժամապարտան :

Պարտա՝ Պարտեան Սերթիլի աղային ժամ-
ապարտան :

Կ